

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-12/66
URBROJ: 50301-04/12-20-30

Zagreb, 24. rujna 2020.

Hs**NP*021-12/20-09/25*50-20-07**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

24-09-2020	
021-12/20-09/25	Org. jed. 65
50-20-07	Pril. - Vrij. -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Izvješće o radu pravobraniteljice za djecu za 2019. godinu - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 021-12/20-09/25, URBROJ: 65-20-06, od 24. kolovoza 2020.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18 i 53/20), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o radu pravobraniteljice za djecu za 2019. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske je u prošlom mandatu dostavila Hrvatskome saboru mišljenje o Izvješću o radu pravobraniteljice za djecu za 2019. godinu aktom, KLASA: 022-03/20-12/66, URBROJ: 50301-23/21-20-14, od 14. svibnja 2020.

S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da ostaje pri danom mišljenju koje se dostavlja u prilogu.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Josipa Aladrovića i državne tajnike Mariju Pletikosu, Margaretu Mađerić, Žarka Katića, mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i prof. dr. sc. Ivanu Franić.

Prilog: 1

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/20-12/66
Urbroj: 50301-23/21-20-14
Zagreb, 14. svibnja 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu pravobraniteljice za djecu za 2019. godinu – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/20-09/25, urbroja: 65-20-03, od 7. travnja 2020. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18 i 53/20), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o radu pravobraniteljice za djecu za 2019. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske, u odnosu na Izvješće o radu pravobraniteljice za djecu za 2019. godinu, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela pravobraniteljica za djecu aktom od 31. ožujka 2020. godine, ukazuje na sljedeće:

Vlada Republike Hrvatske Izvješće o radu pravobraniteljice za djecu za 2019. godinu ocjenjuje vrlo informativnim, ali i iznimno opširnim te kao i prijašnje godine preporučuje da u narednom razdoblju dostavljena izvješća budu izrađena u kraćem formatu, a u svrhu bolje preglednosti postignutih rezultata na području zaštite djece i preporuka od strane pravobraniteljice za djecu.

U dijelu sažetka Izvješća pod točkom 4.3. „Prava djece čiji su roditelji u zatvoru“ na stranici 22 vezano uz navod da će mogućnost da dijete živi s majkom u zatvoru do dobi od tri godine ovisiti o tome je li dijete rođeno za vrijeme istražnog zatvora ili za vrijeme izvršavanja kazne, Vlada Republike Hrvatske ističe sljedeće: u tekstu Konačnog prijedloga zakona o izvršavanju kazne zatvora koji je u redovnoj zakonodavnoj proceduri (u dva navrata je po 16 dana bio na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću te su određeni konstruktivni prijedlozi usvojeni u tekst Konačnog prijedloga zakona koji je 25. ožujka 2020. godine predstavljen

Hrvatskome saboru), u svrhu izjednačavanja prava djeteta neovisno o pravnom statusu lišenja slobode njihovih roditelja predložena je dopuna članka 119. (Zaštita majčinstva). Dopuna se sastoji u dodavanju stavka kojim se propisuje da će se iznimno, radi zaštite majčinstva i prava djeteta, a u slučaju potrebe, odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjivati i prema istražnim zatvorenicama i maloljetnicama, time da će se za boravak istražne zatvorenice zajedno s djetetom prethodno pribaviti suglasnost nadležnog suda.

U dijelu Sažetka izvješća pod poglavljem 7. „Obilasci ustanova za djecu i drugih mjesta“ na stranici 25 vezano uz dio rečenice koji glasi: „... i dalje postoji problem neodgovarajućih prostornih i organizacijskih uvjeta, velike teritorijalne udaljenosti i prometne nepovezanosti područja na kojem pojedine ustanove djeluju, nedostatka stručnih djelatnika, nedovoljne razvijenosti preventivnih i tretmanskih programa te nedovoljne osnaženosti djece za prijavu nasilja i kršenja svojih prava.“, Vlada Republike Hrvatske smatra da navedeno nije utemeljeno jer se radi o neargumentiranim navodima kojima se dovodi u sumnju stručnost službenika i tretmanskog postupanja u zatvorskom sustavu bez konkretiziranja aktualnih životnih situacija i problema na kojima se ovaj zaključak bazira, pa isti može dovesti javnost u zabludu da poslove obavljaju nekompetentni službenici. Naime, Odgojni zavod u Turopolju nalazi se na sadašnjoj lokaciji od 1993. godine, a sama lokacija nije najvažniji čimbenik uspješne socijalne rehabilitacije i reintegracije maloljetnika u društvo nakon izvršene odgojne mjere. Također, uz poticanje i motivaciju samih maloljetnika za promjenu ponašanja, uspješnoj reintegraciji ponajviše može pridonijeti podrška obitelji, formalno i neformalno obrazovanje i sve ostale aktivnosti koje se tijekom izvršavanja odgojne mjere provode zajedno s maloljetnicima (rad, organizacija slobodnog vremena, stručna osposobljavanja za razna zanimanja i sl.). Nadalje, ovisno o potrebama maloljetnika u Odgojnom zavodu u Turopolju se provode i posebni programi: Prevencija ovisnosti o alkoholu i drogama (PORTOS I TALK), Psihosocijalni tretman (NAS), Psihološko savjetovanje i Kontrola bijesa (Kognitivno-bihevioralni tretman), kao i edukativno-razvojni programi: Trening socijalnih vještina, Zatvorenik kao roditelj, Vozač čimbenik sigurnosti u prometu i Čitateljski program. Posebni programi tretmana usmjereni su na otklanjanje faktora rizika za ponovno počinjenje kaznenog djela, a upravo pozitivni rezultati u provođenju ovih programa mogu utjecati na smanjivanje vjerojatnosti kriminalnog povrata i uspješniju socijalnu rehabilitaciju maloljetnika u društvenu zajednicu. Uprava za zatvorski sustav i probaciju Ministarstva pravosuđa i Odgojni zavod u Turopolju ulažu izniman trud kako bi se povećao broj stručnjaka za individualni rad s maloljetnicima i organizaciju slobodnog vremena. Kako je prepoznata potreba osnaživanja kapaciteta za organizirano provođenje slobodnog vremena, s naglaskom na sportske aktivnosti koje su izuzetno važne osobama u ovoj životnoj dobi, 18. ožujka 2019. godine na radno mjesto višeg stručnog savjetnika-nastavnika tjelesnog odgoja u Odjelu tretmana i obrazovanja maloljetnika u Odgojnom zavodu u Turopolju, trajno je premješten službenik iz Zatvora u Zagrebu.

U dijelu Izvješća pod točkom 2.1. „Osobna prava“, podtočkom 2.1.3. „Pravo na život s roditeljima i roditeljsku skrb“ na stranici 21 i 22, vezano uz visoko-konfliktne prekide obiteljskih zajednica, Vlada Republike Hrvatske ističe da u pogledu postupanja centara za socijalnu skrb u području zaštite djeteta od konfliktnih i/ili manipulativnih odnosa roditelja. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku kontinuirano poduzima aktivnosti s ciljem poboljšanja mehanizama i instrumenata podrške i procjene ugroženosti psihosocijalne dobrobiti djeteta u situacijama konfliktnog razdvojenog roditeljstva, kako bi se kontinuirano unaprjeđivalo rano prepoznavanje neprikladnih i/ili manipulativnih ponašanja roditelja i omogućilo stručnim radnicima intervencije i adekvatne mjere obiteljsko-pravne zaštite s ciljem zaštite dobrobiti djeteta. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu

politiku je temeljem Sporazuma s UNICEF-om, u okviru Sporazuma Vlade Republike Hrvatske i UNICEF-a Hrvatska u sklopu programa „Za snažniju obitelj“ razvilo profesionalne instrumente koji će omogućiti djelotvornu i na znanstvenim spoznajama utemeljenu procjenu manipulativnih ponašanja roditelja u situacijama razdvojenog i/ili konfliktnog roditeljstva. Tijekom 2019. godine centri za socijalnu skrb intervenirali su u 4.600 slučajeva radi manipulacije pravima djeteta tijekom razvoda ili prekida bračne ili izvanbračne zajednice roditelja i izrekli 767 mjera obiteljsko-pravne zaštite radi manipulativnog ponašanja jednog ili oba roditelja, što ukazuje na prepoznavanje rizika i poduzimanje svih mjera zaštite prava i dobrobiti djeteta iz domene sustava socijalne skrbi. Polazeći od porasta broja visoko konfliktnih razvoda brakova i raspada partnerskih zajednica s djecom, razvijena je metodologija za izradu instrumenta socijalnog rada za razlikovanje neprikladnog u odnosu na manipulativno ponašanje roditelja koje dovodi do otuđenja djeteta od jednog od roditelja i dugotrajno narušava djetetovu dobrobit. Početkom 2018. godine razvijena je Lista za procjenu manipulativnih ponašanja roditelja prema djetetu/djeci i otuđenosti djeteta od drugog roditelja i Lista za procjenu dobrobiti/štete kontakata s roditeljem za dijete. U izradi je neposredno sudjelovalo 20 stručnjaka iz sustava socijalne skrbi, pravosuđa i zdravstva. Tijekom 2018./2019. godine instrumenti su biti u preliminarnoj, pilot provjeri u centrima za socijalnu skrb diljem Hrvatske, kako bi se standardizirali tijekom 2020. godine. Obzirom na kontinuiran i značajan porast broja visoko konfliktnih razvoda i manipulativnih ponašanja roditelja, kao i broja intervencija i izrečenih mjera obiteljsko-pravne zaštite, razvijeni su standardizirani edukativni program za provoditelje mjera za zaštitu dobrobiti djeteta, s posebnim modulom edukacije vezanim uz razdvojeno i konfliktno roditeljstvo. Kako bi se ojačala međusektorska suradnja i ujednačilo postupanje stručnjaka, provest će se posebno razvijeni edukativni program za 60 pravnih stručnjaka, 175 edukatora, 175 patronažnih sestara te 55 donositelja odluka, koji će povećati znanja i vještine za međusektorsku suradnju i bolju zaštitu djece koja su izložena konfliktnim i manipulativnim ponašanjima roditelja.

U dijelu Izvješća pod istom točkom i podtočkom na stranici 23, vezano uz ukazivanje na uočenu pravnu prazninu odredaba Obiteljskog zakona (Narodne novine, br. 103/15 i 98/19) u pogledu preuzimanja roditeljske skrbi nakon smrti roditelja s kojim je dijete stanovalo, Vlada Republike Hrvatske ističe da se Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku očitovalo pravobraniteljici za djecu te odgovor uputilo svim centrima za socijalnu skrb i Ministarstvu pravosuđa na znanje. Člankom 116. Obiteljskog zakona uređena je roditeljska skrb u slučaju smrti roditelja. Stavak 1. propisuje ostvarivanje roditeljske skrbi kada umre jedan roditelj, a u trenutku njegove smrti oba roditelja su zajednički ostvarivala roditeljsku skrb. U tom slučaju drugi roditelj nastavlja *ex lege* samostalno ostvarivati roditeljsku skrb. Dakle, u slučaju kada su roditelji živjeli odvojeno, a temeljem odluke suda su zajednički ostvarivali roditeljsku skrb, nakon smrti roditelja s kojim je dijete stanovalo, drugi roditelj po sili zakona samostalno nastavlja ostvarivati roditeljsku skrb. Rješenjem Županijskog suda u Puli od 5. veljače 2019. godine odbijena je žalba oca djeteta na rješenje Općinskog građanskog suda u Zagrebu, jer su predlagatelj i njegova pokojna supruga roditeljsku skrb ostvarivali zajednički, a dijete živjelo s majkom temeljem ranije presude Općinskog građanskog suda, slijedom čega na temelju odredbe članka 116. stavka 1. Obiteljskog zakona, predlagatelj nastavlja roditeljsku skrb ostvarivati samostalno. Dalje se u rješenju suda obrazlaže kako je člankom 531. stavkom 1. točkom 2. Obiteljskog zakona propisano da se odluka radi predaje djeteta može provesti i na temelju postojeće odluke suda s kojim će roditeljem dijete stanovati, pa kako je umro roditelj s kojim je dijete stanovalo, a roditelji su zajednički ostvarivali roditeljsku skrb, to predlagatelj kao drugi roditelj nastavlja ostvarivati roditeljsku skrb bez odluke suda. No dalje, u obrazloženju rješenja suda, predlagatelja se upućuje na provođenje ovrhe radi predaje djeteta, uz odgovarajuće priloge kojim će dokazati da se radi o njegovom

djetetu uz dokaz o smrti majke, te nisu potrebne nikakve druge ovršne isprave. Dakle, pitanje je ispravnog prijedloga ovlaštenika i ovrhe za obiteljske stvari te ujednačavanja sudske prakse.

Vežano uz moguću koliziju odredbi Zakona o roditeljstvu i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17 i 37/20) i Obiteljskog zakona, u smislu da temeljem važećih odredbi Zakona o roditeljstvu i roditeljskim potporama roditelj koji temeljem sudske odluke ne stanuje s djetetom i bez sudjelovanja u postupku roditelja s kojim dijete stanuje, može ishoditi rješenje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje kojim se tom roditelju priznaje pravo na roditeljski dopust, Vlada Republike Hrvatske ističe da prema dostupnim informacijama do sada u praksi nije bilo takvih slučajeva, a prilikom planiranja i izrade zakona navedeno će se razmotriti.

U dijelu Izvješća pod istom točkom i podtočkom na stranici 24 vezano uz izdavanje osobne iskaznice i putovnice djeci te problem tumačenja i primjene odredbi Zakona o osobnoj iskaznici (Narodne novine, br. 62/15 i 42/20) i Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana (Narodne novine, br. 77/99, 133/02, 48/05, 74/09, 154/14, 82/15 i 42/20), Vlada Republike Hrvatske ističe da je člankom 34. Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana i člankom 10. Zakona o osobnoj iskaznici propisan postupak podnošenja zahtjeva za izdavanje putovnice i osobne iskaznice djeci. Navedenim zakonskim odredbama propisano je da ako roditelji zajednički ostvaruju roditeljsku skrb, zahtjev za izdavanje putovnice odnosno osobne iskaznice podnose osobno oba roditelja. Zahtjev za izdavanje putovnice ili osobne iskaznice djetetu može samostalno podnijeti jedan od roditelja samo ako je drugi roditelj umro ili je proglašen umrlim, lišen poslovne sposobnosti u dijelu koji se odnosi na ishođenje osobne iskaznice ili putovnice, ako na temelju sudske odluke samostalno ostvaruje roditeljsku skrb u cijelosti ili u tom dijelu, odnosno ako drugom roditelju miruje ostvarivanje roditeljske skrbi na temelju sudske odluke. U svim ostalim slučajevima u postupku izdavanja putovnice i osobne iskaznice djetetu moraju sudjelovati oba roditelja. To znači da oba roditelja podnose zahtjev za izdavanje putovnice i osobne iskaznice djetetu, a preuzeti je može u tom slučaju jedan od roditelja. Ako zahtjev podnese jedan od roditelja i izjavi da će putovnicu ili osobnu iskaznicu preuzeti drugi roditelj, roditelju koji je podnio zahtjev ne smije se uručiti putovnica i osobna iskaznica bez pisane i ovjerene suglasnosti drugog roditelja ili bez suglasnosti dane elektroničkim putem kroz sustav eGrađani. Također, u slučajevima kada jedan roditelj želi ishoditi djetetu putovnicu ili osobnu iskaznicu, jer postoje razlozi žurnosti, a ne može pribaviti suglasnost drugog roditelja jer su odnosi roditelja konfliktni ili kada je jedan roditelj nedostupan, roditelja koji podnosi zahtjev upućuje se centru za socijalnu skrb nadležnom prema mjestu prebivališta odnosno boravišta djeteta, a ako dijete nema prebivalište odnosno boravište u Republici Hrvatskoj, centru za socijalnu skrb nadležnom prema sjedištu tijela kojem je podnesen zahtjev za izdavanje putovnice ili osobne iskaznice, koji će izdati pisanu suglasnost za podnošenje zahtjeva i uručenje djetetove putovnice jednom roditelju, ako ocijeni da za to postoje opravdani razlozi. U tim slučajevima radi se o zakonitom postupanju, a nikako o inzistiranju koje otežava ishođenje isprava djetetu.

U dijelu Izvješća pod istom točkom i podtočkom na stranici 25 vezano uz slučajeve ostvarivanja osobnih odnosa djeteta s drugim srodnicima, sukladno članku 120. Obiteljskog zakona temeljem obraćanja srodnika, najčešće baki i djedova koji nisu bili zadovoljni stručnim mišljenjem centra za socijalnu skrb, u sudskom postupku za donošenje odluke o ostvarivanju osobnih odnosa sa srodnikom, Vlada Republike Hrvatske ističe da Obiteljski zakon propisuje obostrano pravo djeteta i drugih osoba na ostvarivanje osobnih odnosa. Ovi odnosi trebali bi se temeljiti na međusobnom obiteljskom i rodbinskom dogovoru, a roditelji su dužni djetetu omogućiti ostvarivanje osobnih odnosa s drugim osobama koje imaju

na to pravo i suzdržati se od svakoga ponašanja koje bi otežavalo ostvarivanje tog prava. Međutim, srodnici nemaju pravo na ostvarivanje osobnih odnosa s djetetom ako bi to bilo u suprotnosti s djetetovom dobrobiti, o čemu sud mora voditi računa u svakom pojedinom slučaju te odbiti zahtjev za ostvarivanjem osobnih odnosa. Nadalje, roditelji, srodnici i druge osobe navedene u Obiteljskom zakonu koje imaju pravo na ostvarivanje osobnih odnosa s djetetom, mogu sklopiti sporazum o načinu ostvarivanja osobnih odnosa s djetetom, u pisanom obliku, a kako bi stekao snagu ovršne isprave, mora biti ovjeren od suda.

U dijelu Izvješća pod istom točkom i podtočkom na stranici 27, u prijedlozima za poboljšanja predlaže se dopuna Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji. S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske ističe da je 19. lipnja 2019. godine donijela Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, koji propisuje postupanje svakog pojedinog tijela koje postupa u slučaju nasilja u obitelji i koji je usklađen s važećim propisima. Također, temeljem Sporazuma Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku s UNICEF-om, u okviru Sporazuma Vlade Republike Hrvatske i UNICEF-a Hrvatska u sklopu programa „Za snažniju obitelj“, u suradnji sa stručnjacima iz područja zdravstva, pravosuđa, odgoja i obrazovanja, a radi bolje zaštite prava i dobrobiti djece, u tijeku je izrada dokumenta o međuresornoj suradnji u području zaštite djece s ciljem povećanja kapaciteta stručnjaka i donositelja odluka u sustavu socijalne skrbi, zdravstva, pravosuđa, policije i odgoja i obrazovanja u procjeni rizika djece i obitelji i poduzimanja djelotvornih i usklađenih intervencija.

Vežano uz prijedlog da se utvrde potrebe stručnih radnika centara za socijalnu skrb koji rade u stručnim cjelinama/odjelima za djecu, mlade i obitelj te unaprijedi sustav zaštite prava i dobrobiti djece na otocima i izoliranim sredinama i reorganizira rad centara za socijalnu skrb na poslovima obiteljsko-pravne zaštite, Vlada Republike Hrvatske ističe da Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku ima utvrđen broj potrebnih stručnih i drugih radnika u centrima za socijalnu skrb i podružnicama, sukladno Pravilniku o minimalnim uvjetima prostora, opreme i broja potrebnih stručnih i drugih radnika centra za socijalnu skrb i podružnice (Narodne novine, broj 57/14). Broj i vrsta stručnih radnika u centru za socijalnu skrb ovisi o broju stanovnika i gustoći naseljenosti na određenom području, veličini područja, broju i vrsti korisnika te njihovom udjelu u ukupnom stanovništvu, vrsti i opsegu specifičnih problema i poteškoća koji prevladavaju na tom području, broju udomiteljskih obitelji na tom području, zemljopisnim obilježjima i prometnoj povezanosti područja mjesne nadležnosti centra, odnosno vrsti poslova utvrđenih statutom centra. Opći akti centara za socijalnu skrb usklađeni su s odredbama navedenog Pravilnika. Unutarnji ustroj centra za socijalnu skrb odnosno podružnice organizira se ovisno o vrsti, veličini, srodnosti i povezanosti poslova te potrebnom broju izvršitelja za njihovo obavljanje kroz stručne cjeline ili odjele. Broj i vrsta stručnih radnika u podružnici centra za socijalnu skrb ovisi o djelatnosti podružnice određenoj rješenjem o osnivanju i općim aktom centra za socijalnu skrb. Ministarstvo za demografiju obitelj, mlade i socijalnu politiku kontinuirano prati potreban broj stručnih radnika centara za socijalnu skrb te sukladno dinamici osiguranja financijskih sredstava odobrava nova zapošljavanja stručnih radnika, odnosno usklađuje broj zaposlenih radnika s brojem sistematiziranih radnih mjesta. Tako je primjerice u 2019. godini odobreno 24,5 novih zapošljavanja na neodređeno vrijeme u centrima za socijalnu skrb (od toga za 20 stručnih radnika, od kojih 6 za potrebe podružnica obiteljskih centara).

Vežano uz prijedlog da se osnaži Centre za posebno skrbništvo kroz edukacije i zapošljavanje, uključujući djelatnike izvanpravne struke, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Centar za posebno skrbništvo javna ustanova koja ima sjedište u Zagrebu i tri dislocirane

jedinice i to: Dislociranu jedinicu Osijek, Dislociranu jedinicu Rijeka i Dislociranu jedinicu Split. Tijekom proteklog razdoblja Ministarstvo za demografiju obitelj, mlade i socijalnu politiku je kontinuirano poduzimalo radnje u pogledu unaprjeđenja uvjeta prostora i opreme Centra za posebno skrbništvo. Naime, od prosinca 2016. do prosinca 2018. godine, Centru za posebno skrbništvo je dodijeljeno u vlasništvo 13 novih vozila te ih sada imaju 16 čime su, u odnosu na postojeći broj posebnih skrbnika, zadovoljene potrebe u pogledu potrebnih vozila. Nadalje, za dislocirane jedinice u Rijeci i Osijeku osigurani su novi prostori za koje je u tijeku opremanje, a za sjedište u Zagrebu osiguran je dodatni prostor. S obzirom na lokaciju, površinu prostora, broj radnika kao i specifičnost djelatnosti, ovime su osigurani prostorni preduvjeti za kvalitetno obavljanje djelatnosti. Osim toga, u tijeku je poduzimanje aktivnosti za osiguranje adekvatnog prostora za Dislociranu jedinicu Split. Uvažavajući sve navedeno, Vlada Republike Hrvatske smatra da se više ne može govoriti o značajnim slabostima instituta posebnog skrbnika zbog materijalno-tehničke podkapacitiranosti. Ujedno, u tijeku je realizacija dodatnih aktivnosti s ciljem kvalitetnije rasprostranjenosti i dostupnosti dislociranih jedinica Centra za posebno skrbništvo kao i zapošljavanja novih posebnih skrbnika. Sukladno svemu navedenom, planirana financijska sredstva Centra za posebno skrbništvo za 2020. godinu su u odnosu na izvršenje financijskog plana 2019. godine, povećana za 55%. S obzirom na određene nedorečenosti i nejasnoće u važećem propisu kojim se uređuje ustrojstvo i djelokrug Centra za posebno skrbništvo, a imajući u vidu važnost i specifičnost obavljanja djelatnosti Centra za posebno skrbništvo, Ministarstvo za demografiju obitelj, mlade i socijalnu politiku je pristupilo izradi Zakona o Centru za posebno skrbništvo koji je u donesen i stupio na snagu 25. travnja 2020. godine (Narodne novine, broj 47/20). Uvažavajući profesionalna znanja, temeljna uloga posebnog skrbnika koji je pravnik s položenim pravosudnim ispitom, je zastupanje i zaštita interesa djece i odraslih osoba u sudskim postupcima s ciljem jačanja procesnog položaja istih. U okviru navedenoga, a uvažavajući međunarodne standarde zaštite prava osoba, postoji niz dodatnih radnji koje zahtijevaju razgovor s djecom i odraslim osobama. Dob djeteta ili funkcionalna sposobnost osobe zahtijeva kompetencije za pristup istima iz psihosocijalne perspektive. Uvažavajući specifičnost sudskih postupaka u kojima se imenuje poseban skrbnik, posebno u odnosu na djecu što zahtijeva specifična stručna znanja, vještine i kompetencije, uočene poteškoće vezane uz diferencijaciju prava djeteta na izražavanje mišljenja, interesa i želja djeteta kao i potrebu sprječavanja sekundarne traumatizacije, zapošljavanjem drugih stručnih radnika specijaliziranih za vođenje razgovora s djecom i odraslim osobama kao stručnih pomagača posebnom skrbniku u značajnoj mjeri će se ojačati zaštita njihovih prava. U dosadašnjoj praksi posebni skrbnici su, uz nazočnost psihologa centra za socijalnu skrb, obavljali razgovore i odlazili neposredno u kućni izvid sa stručnim timom. S obzirom na ulogu centra za socijalnu skrb i potrebu neovisnog zastupanja uvođenjem drugih stručnih radnika u Centar za posebno skrbništvo osigurat će se mogućnost djeci i odraslim osobama izražavanje mišljenja neovisno i u potpunosti, vodeći pri tome računa o njihovom najboljem interesu. Sukladno navedenom, osigurat će se bolja zaštita prava djece kao i multidisciplinarni pristup. U pogledu potrebe kontinuiranog usavršavanja i supervizije radnika Centra za posebno skrbništvo, Zakonom o Centru za posebno skrbništvo propisano je pravo i dužnost trajnog stručnog usavršavanja u pogledu pojedinačnog i organiziranog usavršavanja u struci u području socijalnog rada, prava, psihologije i drugih područja važnih za učinkovito i kvalitetno obavljanje poslova, kao i pravo na superviziju. Godišnji program stručnog usavršavanja donosit će Ministarstvo za demografiju obitelj, mlade i socijalnu politiku u suradnji s Centrom za posebno skrbništvo, najkasnije do rujna tekuće godine za iduću godinu. Sve planirane promjene učinjene su na temelju analiza i procjena stanja Centra za posebno skrbništvo, između ostalog i uvidom u prikaz skupa Edukacija za posebne skrbnike „Pristup djetetu iz psihosocijalne perspektive“ objavljenog u Ljetopisu socijalnog rada 2018., 25 (3), 489-494, na kojem je sudjelovalo ukupno 16 posebnih skrbnika Centra za posebno skrbništvo. Iz istoga je vidljiv

opseg edukacija koje su pohađali posebni skrbnici, najznačajniji izvori profesionalnog stresa, kao i određene preporuke za unapređenje rada Centra za posebno skrbništvo.

Vezano uz prijedlog da je potrebno poticati stručna usavršavanja za stručne radnike centra za socijalnu skrb, Vlada Republike Hrvatske ističe da je program stručnog usavršavanja stručnih radnika u ustanovama socijalne skrbi propisan godišnjim planom Ministarstva za demografiju obitelj, mlade i socijalnu politiku. Stručni radnici ustanova socijalne skrbi sudjeluju i na edukacijama u organizaciji strukovnih komora, strukovnih udruga, organizacija civilnog društva koje programski djeluju u području zaštite djece i drugih. Radi potrebe za daljnjim unaprjeđenjem usluga unutar sustava socijalne skrbi provodile su se edukacije u području zaštite djece s ciljem djelotvornijeg planiranja i vođenja slučajeva, bolje pripreme voditelja mjera stručne pomoći, standardiziranog postupanja u slučajevima manipulacije djecom i koordinacije djelovanja među sustavima u radu s obiteljima ili članovima obitelji u kojima su djeca u razvojnom ili sigurnosnom riziku. Upravo u području zaštite djece u okviru Sporazuma Vlade Republike Hrvatske i UNICEF-a Hrvatska u sklopu programa „Za snažniju obitelj“ kroz edukativne programe educirat će se oko 900 stručnjaka u sustavu socijalne skrbi: 525 socijalnih radnika će povećati znanje i vještine za upravljanje slučajevima, međusektorsku suradnju, te za korištenje razvijenih alata/instrumenata procjene u socijalnoj skrbi i 390 provoditelja mjera će povećati znanje i vještine za zaštitu dobrobiti djeteta te za pružanje učinkovitih mjera obiteljima u riziku. Edukacijama stručnjaka u području zaštite djece u sustavu socijalne skrbi unaprijedit će se postojeće usluge kroz razvoj stručnih alata/instrumenata, standardiziranje procjene, licenciranje i edukacije stručnjaka za procjenu obitelji u riziku i poduzimanje odgovarajućih mjera obiteljsko-pravne zaštite, razvoja novog programa za podršku roditeljima najmlađe djece u sustavu socijalne skrbi, implementaciju i širenje programa za podršku roditeljima Rastimo zajedno i Rastimo zajedno+ za djecu predškolske dobi s poteškoćama u razvoju, kao i standardiziranje procjene, licenciranja, edukacije i podrške udomiteljskim obiteljima. U sklopu istog projekta radi unaprjeđenja međuresorne suradnje i ujednačenog postupanja s ciljem bolje i efikasnije zaštite prava i dobrobiti djece i prevencije zlostavljanja i zanemarivanja, provest će se posebno razvijeni edukativni program za 60 pravnih stručnjaka, 175 edukatora, 175 patronažnih sestara te 55 donositelja odluka, koji će povećati znanja i vještine za međusektorsku suradnju. Ukupno će se educirati 900 stručnjaka u sustavu socijalne skrbi i 400 stručnjaka iz sustava zdravstva, pravosuda, policije i odgoja i obrazovanja. Za stručne radnike centara za socijalnu skrb održane su dvodnevne edukacije „Primjena Uredbi Europske Unije i konvencija Haške konferencije za međunarodno privatno pravo u području zaštite djece (uzdržavanje, otmica, roditeljska odgovornost i posvojenje)“. Pružatelj usluge edukacije bio je Pravni fakultet Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Za stručne radnike domova za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i domova za djecu i mlade s problemima u ponašanju održane su dvodnevne edukacije „Priprema za izlazak iz skrbi“. Održana je i edukacija iz područja obiteljske medijacije „Obiteljska medijacija - Specifičnosti provedbe obiteljske medijacije u sustavu socijalne skrbi“ te se provodila u pet sukcesivnih dvodневnih termina. Pružatelj usluge edukacije bilo je Hrvatsko društvo za obiteljsku medijaciju, a edukacija je sadržajno obradila: suvremene teorije sukoba i rješavanja obiteljskih sporova kao podloga obiteljske medijacije, istraživanja sukoba vezana uz razvod braka i posljedica po djecu, obiteljska medijacija između adolescenata i roditelja, specifičnosti participacije adolescenata u medijaciji razvoda, visoko-konfliktne parove, procjenu i nasilje u obiteljskim odnosima - izazovi provedbe medijacije te emotivno izazovne situacije i zastoje, kao i edukaciju stručnjaka centra za socijalnu skrb koji obavljaju poslove prijema korisnika (prvi kontakt), novčanih naknada i zaštite odraslih osoba u cilju ranog prepoznavanja obitelji u riziku i pravovremene zaštite dobrobiti djece.

U dijelu Izvješća pod istom točkom i podtočkom na stranici 28 vezano uz navod da profesionalno udomiteljstvo ne postoji, Vlada Republike Hrvatske ističe da su tijekom 2019. godine u svrhu omogućavanja provedbe novina koje je donio Zakon o udomiteljstvu (Narodne novine, broj 115/18) doneseni potrebni podzakonski akti i odluke čijim donošenjem je omogućeno obavljanje udomiteljstva kao zanimanja. Temeljem istih, osnovana su županijska povjerenstva za izbor udomitelja koji obavljaju udomiteljstvo kao zanimanje, određen je potreban broj udomitelja za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja u 2019. i 2020. godini, te je kontinuirano pružana stručna podrška centrima za socijalnu skrb. Kao rezultat navedenih aktivnosti od srpnja 2019. godine do 12. ožujka 2020. godine županijska povjerenstva izabrala su 161 udomitelja za obavljanje standardnog udomiteljstva kao zanimanja, od kojih su 29 za djecu.

Vežano uz navod o nedostatnoj podršci udomiteljima, edukaciji, kao i superviziji te neujednačenoj kvaliteti i nadzorom nad uslugama koje pružaju udomiteljske obitelji, Vlada Republike Hrvatske ističe da je u svrhu poboljšanja kvalitete pružene usluge donesen još niz podzakonskih akata kojima su fleksibilizirani stambeni uvjeti za obavljanje udomiteljstva kako bi se omogućilo pružanje usluge u stambenim uvjetima sukladnim potrebama korisnika, jasnije je uređen postupak obiteljske procjene u postupku izdavanja dozvole za obavljanje udomiteljstva, osnovno i dodatno osposobljavanje te godišnje edukacije udomitelja. U svrhu poboljšanja praćenja pružene usluge poboljšane su odredbe vezane uz Registar udomitelja i Registar smještenih korisnika koji se vode u programu u vlasništvu Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, a obrasci temeljem kojih udomitelji izvješćuju nadležne centre za socijalnu skrb omogućuju lakše praćenje razvoja korisnika i provedbe individualnih planova, kao i veće sudjelovanje udomitelja u procesima odlučivanja. Također, u svrhu poboljšanja kvalitete socijalne usluge temeljem Sporazuma o suradnji UNICEF-a i Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, a uz suradnju s Hrvatskom udrugom socijalnih radnika, standardiziran je proces procjene potencijalnih udomitelja, kao i razvijen edukativni materijal osposobljavanja za udomitelje za djecu koji se provodi u postupku za donošenje rješenja o dozvoli za obavljanje udomiteljstva. Također, Zakonom o udomiteljstvu domovi i centri za pružanje usluga u zajednici po prvi puta su obvezni provoditi edukacije, pružati stručnu pomoć i potporu, organizirati i provoditi povremene grupe podrške, individualno i grupno savjetovanje udomitelja i korisnika, organizirati mobilne timove za pružanje usluga u udomiteljskoj obitelji, te sudjelovati u pripremi djeteta. Vlada Republike Hrvatske dodatno ističe da su u svrhu osiguravanja kvalitete svih socijalnih usluga Pravilnikom o standardima kvalitete socijalnih usluga (Narodne novine, broj 143/14) propisani standardi kvalitete, no Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku svjesno potrebe unapređenja postupka uvođenja i implementacije istih će tijekom 2020. godine započeti s provedbom projekta „Unapređenje pružanja socijalnih usluga“ financiranog iz Programa podrške strukturnim reformama (SRSP 2020). Jedna od komponenti projekta je unaprjeđenje kvalitete socijalnih usluga, a čije aktivnosti su usmjerene analizi primjene postojećih standarda kvalitete, unapređenju istih te prilagodbu svim pružateljima socijalnih usluga, uključujući fizičke osobe, odnosno udomiteljske obitelji.

Vežano uz navod da je nedostatan broj udomiteljskih obitelji za djecu do treće godine života, Vlada Republike Hrvatske ističe da je u svrhu poticanja pružanja socijalne usluge smještaja u udomiteljsku obitelj najmlađoj djeci, odnosno djeci u dobi do treće godine Odlukom o visini opskrbnine za potrebe korisnika povećana opskrbnina za djecu u dobi do treće godine. Osim navedenog, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je u suradnji s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku, kao dio kampanje „Svako dijete treba obitelj“, tijekom 2018. godine organiziralo utrku „Mliječna staza“ te je kroz utrku prikupljeno sveukupno 700.000,00

kuna u svrhu nabave dječje opreme za udomiteljske obitelji koje pružaju uslugu djeci do 3 godine. U svrhu dodjele predmetnih financijskih sredstava Ured UNICEF-a za Hrvatsku ostvario je suradnju sa Zakladom "Hrvatska za djecu" te udomiteljske obitelji koje pružaju socijalnu uslugu djeci do treće godine mogu ostvariti pravo na potporu za udomljenje. Predmetna novčana potpora za svako dijete starosti do tri godine dodjeljivala se jednokratno u iznosu od 5.000,00 kuna te je do svibnja 2019. godine potpora odobrena za 123 djece smještene u 97 udomiteljskih obitelji te je sveukupno raspodijeljeno 615.000,00 kuna. Nakon isteka predmetnih sredstava, odnosno od 2020. godine, Zaklada „Hrvatska za djecu“ iz vlastitih sredstava nastavlja isplaćivati predmetnu potporu u iznosu od 3.000,00 kuna.

U dijelu Izvješća pod istom točkom i podtočkom na stranici 29, u dijelu Izvješća pod točkom 2.9. „Diskriminacija“ na stranici 143 i u dijelu Izvješća pod točkom 6.5. „Obiteljsko-pravna zaštita“ na stranici 217, vezano uz korištenje vremenskih i novčanih potpora iz Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama i potrebu uvažavanja specifičnosti alternativnih oblika skrbi za djecu, Vlada Republike Hrvatske ističe da sukladno Zakonu o roditeljnim i roditeljskim potporama, posvojitelji, skrbnici, osobe kojima je rješenjem nadležnog tijela maloljetno dijete povjereno na čuvanje i odgoj i udomitelji, ostvaruju prava na vremenske i/ili novčane potpore. Zaposleni/samozaposleni posvojitelj ima pravo na posvojiteljski dopust u trajanju od 6 mjeseci za dijete do 18 godina života, a kod posvojenja blizanaca ili istodobnog posvojenja dvoje ili više djece ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji ili djeteta s teškoćama u razvoju, posvojiteljski dopust produžuje se za 60 dana. Kada posvojitelj iskoristi navedeno za posvojenika do njegove osme godine života ima pravo na roditeljski dopust i sva druga prava zaposlenog/samozaposlenog roditelja pod istim uvjetima i u istom trajanju. Posvojitelj koji ostvaruje drugi dohodak ili je poljoprivrednik ili nezaposlena osoba ili osoba izvan sustava rada, koji je obvezno zdravstveno osiguran prema propisima obveznog zdravstvenog osiguranja i čiji supružnik nije roditelj posvojenika, ima pravo na posvojiteljsku počtuđu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu 12 mjeseci, a za blizance, istodobno posvojenje dvoje ili više djece ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji ili djeteta s teškoćama u razvoju, pravo se produžuje za 60 dana. Tijekom korištenja navedenih prava, posvojitelj ostvaruje i pravo na naknadu plaće ili novčanu naknadu ili novčanu pomoć, ovisno o svojem radno-pravnom statusu i sukladno odredbama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama. Na taj način uvažena je činjenica propisana hrvatskim zakonodavstvom da su posvojitelji roditelji djece. Posvojiteljski dopust iz Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama ima sličnu namjenu kao i roditeljni dopust, ali se njegovo vremensko trajanje uvjetuje s dobi djeteta. Propisivanjem mogućnosti posvojitelju na korištenje prava na roditeljski dopust, po iskorištenju posvojiteljskog dopusta, nije udovoljeno samo temeljnom cilju navedenog Zakona nego su se uvažila i zakonska rješenja prema kojima posvojitelj djeteta, bez naknadnog navođenja ovih podataka, koristi prava roditelja. Vezano uz pravo zaposlenog ili samozaposlenog posvojitelja na naknadu plaće za vrijeme korištenja prava na posvojiteljski dopust polazi se od istovjetnih rješenja kao da je riječ o roditeljskom dopustu, budući da je posvojitelj izjednačen u pravima s biološkim roditeljem. Skrbnik maloljetnog djeteta je osoba kojoj je rješenjem nadležnog tijela maloljetno dijete povjereno na čuvanje i odgoj pod uvjetom da s njim živi u zajedničkom kućanstvu. Udomitelj maloljetnog djeteta je osoba koja udomi maloljetno dijete pod uvjetom da sa djetetom živi u zajedničkom kućanstvu i koja ima utvrđen status u obveznom zdravstvenom osiguranju. Udomitelj ima pravo na vremenske, ali ne i na novčane potpore i to pod uvjetom da iste nisu iskorištene od strane biološkog roditelja djeteta. To se odnosi i na skrbnika odnosno drugu fizičku osobu koja čuva i odgaja dijete u skladu s ovim Zakonom. Važno je spomenuti i da udomitelji i skrbnici pravo na novčane potpore ostvaruju prema posebnim propisima. Završno, Vlada Republike Hrvatske napominje da su posljednje izmjene Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama bile usmjerene

povećanju visine novčanih potpora za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust u skladu s Nacionalnim programom reformi za 2019. godinu. Prilikom budućih izmjena propisa kojim će se na sveobuhvatan način pristupiti poboljšanju zakonske regulative u području roditeljskih potpora, razmotrit će se sva otvorena pitanja u pogledu ostvarivanja prava pojedinih skupina korisnika.

U dijelu Izvješća pod istom točkom i podtočkom na stranici 32 vezano uz navod da je potrebno nastaviti s promicanjem udomiteljstva, Vlada Republike Hrvatske ističe da je u svrhu promicanja udomiteljstva u suradnji s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku provedena kampanja "Svako dijete treba obitelj" koja se provodila od rujna 2018. godine do listopada 2019. godine te su u razdoblju od 1. siječnja do 1. kolovoza 2019. godine evidentirana 124 nova udomitelja, od kojih 84 za djecu. Također, podzakonskim aktom se uredio postupak i način dodjele nagrade udomiteljima te su u 2019. godini dodijeljene četiri Godišnje nagrade i Nagrada za životno djelo udomiteljima za iznimne uspjehe ostvarene u promicanju i obavljanju udomiteljstva. Usprkos navedenom, ciljane vrijednosti o ukupnom broju udomitelja su nešto niže od planiranih, na što je utjecao niz faktora uključujući poboljšano vođenje Registra udomitelja, ali i opći demografski trendovi, no ističemo da je u razdoblju od početka provedbe novog Zakona o udomiteljstvu, odnosno od 1. siječnja 2019. godine do 12. ožujka 2020. godine, evidentirano ukupno 215 novih udomiteljskih obitelji, od kojih 147 za djecu. Kako bi se osigurale pretpostavke za provedbu Zakona o udomiteljstvu, kao i u svrhu poboljšanja materijalnih uvjeta skrbi za korisnike od strane udomitelja, donesene su nove odluke kojima se propisuje naknada za rad tradicionalnih udomitelja i opskrbnina za potrebe korisnika koje su stupile na snagu 26. siječnja 2019. godine. Pri tome je naknada za rad svim tradicionalnim udomiteljima gotovo udvostručena, a opskrbnina za pojedine kategorije djece je povećana.

Vezano uz mogućnost promjene osobnog identifikacijskog broja (u daljnjem tekstu: OIB) za djecu posvojenu po Obiteljskom zakonu (Narodne novine, br. 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 61/11 i 25/13), Vlada Republike Hrvatske ističe da je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku upoznato kako su neki posvojitelji i posvojena djeca imali problem sa zaštitom osobnih podataka temeljem korištenja OIB-a koji je djetetu dodijeljen po rođenju. Obiteljskim zakonom (Narodne novine, broj 75/14) i važećim Obiteljskim zakonom (Narodne novine, br. 103/15 i 98/19) uvedena je mogućnost promjene OIB-a rješenjem o zasnivanju posvojenja. Člankom 213. stavkom 5. Obiteljskog zakona propisana je mogućnost da rješenje kojim se zasniva posvojenje sadrži određenje o određivanju novog OIB-a djetetu koji će se upisati u matricu rođenih, ako je to potrebno radi zaštite prava i interesa djeteta. Sukladno odredbi članka 217. stavka 2. važećeg Obiteljskog zakona podaci o posvojenju službena su tajna. Obiteljski zakon iz 2014. godine bio je na snazi od 1. rujna 2014. do 12. siječnja 2015. godine, a važeći Obiteljski zakon iz 2015. godine na snazi je od 1. studenoga 2015. godine. Navedenim zakonima nije propisana mogućnost retroaktivne primjene ove odredbe za djecu koja su posvojena prije stupanja na snagu ovih zakona niti mogućnost određivanja novog OIB-a djetetu koje je posvojeno temeljem Obiteljskog zakona 2003. godine te poništavanja prvog dodijeljenog OIB-a, za djecu posvojenu po Obiteljskom zakonu iz 2003., 2014. i 2015. godine, odnosno djecu posvojenu od datuma stupanja na snagu Zakona o osobnom identifikacijskom broju (Narodne novine, broj 60/08), dakle od 1. siječnja 2009. godine. Sukladno Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) i nacionalnim propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka, sva tijela i ustanove dužni su postupati na način koji će osigurati zaštitu osobnih podataka svakog pojedinca. S obzirom da se većina slučajeva kršenja privatnosti posvojenog djeteta odnosila na postupanja u primjeni OIB-a u

sustavu zdravstva, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku uputit će dopis Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje za vođenjem evidencije osiguranika na način da se u zdravstvenim evidencijama ne koriste podaci o posvojenom djetetu temeljem zdravstvenog osiguranja prije zasnivanja posvojenja.

U dijelu Izvješća pod istom točkom i podtočkom na stranici 33 i 34, vezano uz uzdržavanje, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku Središnje tijelo Republike Hrvatske za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 4/2009) te za primjenu Haške konvencije o međunarodnom namirenju uzdržavanja djeteta i drugim oblicima obiteljskog uzdržavanja, koja je zaključena 23. studenog 2007. godine. Također, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je Otpremno i Prijamno tijelo Republike Hrvatske za primjenu Konvencije o ostvarivanju alimentacijskih zahtjeva u inozemstvu, New York, 1956. U svojstvu Središnjeg tijela, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku pomaže podnositelju zahtjeva osigurati da su zahtjevu priloženi svi podaci i isprave za koje Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku zna da su potrebni za razmatranje zahtjeva, u skladu s člankom 56. Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009. U primjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 primjenjuju se odredbe o izdavanju odgovarajućih Priloga odnosno izvoda iz sudskih odluka, kako bi se smanjili troškovi prijevoda na jezik zamoljene države članice, a prijevodi dokumentacije se traže samo kad je to nužno, u skladu sa zahtjevima pojedine zamoljene države članice na čijem području se provodi odgovarajući postupak radi naplate uzdržavanja, sve u skladu s odgovarajućim odredbama Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 o uporabi jezika u predmetnim postupcima te imajući u vidu okolnost da se ovrha provodi u skladu s ovršim pravilima zamoljene države. Također, u skladu s člankom 46. Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 zamoljena država članica osigurava besplatnu pravnu pomoć za osobe mlađe od 21 godinu. Sve poteškoće s kojima se podnositelji zahtjeva i Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku susreću u pojedinačnim slučajevima provedbe postupaka naplate od obveznika uzdržavanja koji se nalazi u inozemstvu, nastoje se riješiti u najžurnijim mogućim rokovima, u suradnji sa zamoljenim središnjim tijelima, vodeći se osobito potrebom zaštite interesa djece. Također, uz pomoć koju podnositeljima zahtjeva pruža Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, odgovarajuće informacije vezane uz primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 i Hašku konvenciju o međunarodnom namirenju uzdržavanja djeteta i drugim oblicima obiteljskog uzdržavanja dostupne su i na mrežnim stranicama Portala E-pravosuđe (informacije o pokretanju postupka, interaktivni obrasci i druge relevantne informacije) te na stranicama Haške konferencije za međunarodno privatno pravo, kojima se kao korisnim poveznicama može pristupiti i s mrežnih stranica Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

U dijelu Izvješća pod istom točkom i podtočkom na stranici 36, vezano uz prijedlog za izmjenu Zakona o privremenom uzdržavanju (Narodne novine, broj 92/14) te osiguranje bolje zaštite u odnosu na visinu i trajanje isplate privremenog uzdržavanja, Vlada Republike Hrvatske ističe da je pravo na privremeno uzdržavanje uvedeno 2003. godine. donošenjem tada važećeg Obiteljskog zakona (Narodne novine, br. 116/03, 17/04, 136/04, 107/07 i 25/13). Donošenjem novog Obiteljskog zakona (Narodne novine, broj 75/14) brisane su odredbe o privremenom uzdržavanju te je pravo na privremeno uzdržavanje uređeno Zakonom o privremenom uzdržavanju (Narodne novine, broj 92/14), koji je na snazi od 1. rujna 2014. godine. Pravo na privremeno uzdržavanje ima dijete hrvatski državljanin koje ima prebivalište u Republici Hrvatskoj, ako roditelj koji ne stanuje s djetetom ne ispunjava svoju

obvezu uzdržavanja, u cijelosti ili djelomice, na temelju ovršne isprave i ako se učini vjerojatnim da baka i djed po roditelju, koji ne stanuje s djetetom i ne ispunjava svoju obvezu uzdržavanja na temelju ovršne isprave, nisu u mogućnosti zadovoljiti njegove minimalne potrebe za uzdržavanje u visini koja je Zakonom o privremenom uzdržavanju propisana kao iznos privremenoga uzdržavanja. Pod djelomičnim neispunjavanjem obveze uzdržavanja podrazumijeva se da obveznik uzdržavanja ne plaća uzdržavanje najmanje u iznosu koji je ovim Zakonom određen kao iznos privremenoga uzdržavanja. Pravo se priznaje ako obveznik uzdržavanja ne ispunjava svoju obvezu uzdržavanja dulje od tri mjeseca neprekidno od dana pokretanja ovršnoga postupka radi ostvarivanja uzdržavanja. Zakonom o privremenom uzdržavanju su određeni slučajevi kad dijete neće imati pravo na privremeno uzdržavanje: ako s obveznikom uzdržavanja stanuje u istom kućanstvu; ako je na temelju mjere iz obiteljsko-pravne ili socijalne zaštite smješteno u udomiteljskoj obitelji, domu ili drugoj ustanovi socijalne skrbi; ako dijete ima prihode kojima može u potpunosti osigurati vlastito uzdržavanje; ako tražbina uzdržavanja na koju se odnosi ovršna isprava (više) ne postoji. Pravo traje sve dok obveznik uzdržavanja ne počne u cijelosti udovoljavati svojoj obvezi, u ukupnom trajanju do tri godine. Visina iznosa, od uvođenja ovoga prava, određena je u iznosu 50% zakonskoga minimuma uzdržavanja, a koji su određeni propisom kojim se uređuju obiteljski odnosi. Pravo na privremeno uzdržavanje uvedeno je kao djelomična kompenzacija uzdržavanja djeteta (alimentacije) određenog sudskom odlukom ili nagodbom o uzdržavanju, kojim je namjera zaštititi dijete ako je ugroženo njegovo uzdržavanje, dok obveznik uzdržavanja ne počne plaćati uzdržavanje. Pri tome je zakonski rok korištenja prava dok obveznik uzdržavanja ne počne izvršavati svoju obvezu, a najduže do tri godine, smatran rokom u kojem će se provesti postupci koji će osigurati izvršavanje obveze uzdržavanja. U pogledu stjecanja prava na privremeno uzdržavanje, vrijeme od tri mjeseca od pokretanja ovršnog postupka je propisano s namjerom da se u tom razdoblju utvrdi da li će se uspjeti s naplatom uzdržavanja kroz ovršni postupak ili će isto eventualno potaknuti obveznika uzdržavanja na plaćanje.

Vežano uz prijedlog potrebe informiranja i educiranja roditelja o njihovim obvezama i pravima, kao i mogućnostima zaštite djetetovog prava, Vlada Republike Hrvatske ističe da Obiteljski zakon propisuje obvezu centra za socijalnu skrb u praćenju izvršenja obveze uzdržavanja djeteta i poduzimanja radnji zbog neuzdržavanja djeteta. Sud je obvezan pravomoćnu odluku ili nagodbu o uzdržavanju djeteta dostaviti centru za socijalnu skrb, koji je dužan roditelja s kojim dijete stanuje te roditelja koji je dužan plaćati uzdržavanje odnosno drugu osobu koja je dužna plaćati uzdržavanje, u pisanom obliku obavijestiti o pravima i dužnostima te upozoriti roditelja s kojim dijete živi da je dužan obavijestiti centar za socijalnu skrb ako obveznik plaćanja uzdržavanja ne ispunjava svoju obvezu redovito i u cijelosti i informirati ga o uvjetima prema kojima dijete ima pravo na privremeno uzdržavanje. U obavijesti će obveznika uzdržavanja upozoriti na obvezu podnošenja kaznene prijave protiv obveznika koji ne ispunjava svoju obvezu uzdržavanja, redovito ili u cijelosti te na pravo Republike Hrvatske da traži povrat isplaćenog iznosa privremenog uzdržavanja.

U dijelu Izvješća pod istom točkom podtočkom 2.1.4. „Pravo na zaštitu od nasilja i zanemarivanja“ na stranici 41, vezano uz nužnost kontinuiranog provođenja edukativne kampanje i preventivne aktivnosti za djecu i odrasle, podizanja razine javne svijesti o kažnjivosti i neprihvatljivosti nasilja nad djecom i njegovoj štetnosti za razvoj djece te ohrabivanja prijavljivanja svakog nasilja, kao i sumnje da je dijete izloženo nasilju u obitelji, provođenja sveobuhvatne procjene obitelji te žurno poduzimanje mjera za zaštitu prava i dobrobiti djeteta, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku korisnik izravne dodjele za provedbu projekta „Zaustavimo nasilje nad ženama i nasilje u obitelji – Za nasilje nema opravdanja“. Cilj Projekta je unapređenje

sustava prevencije i zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. To podrazumijeva podizanje javne svijesti u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, koje će se provoditi kroz medijsku kampanju, a s ciljem senzibiliziranja javnosti, važnosti prevencije nasilja te obvezi prijavljivanja nasilja. Postupak javne nabave za medijsku kampanju je u tijeku. Također, navedenim projektom predviđeno je jačanje kapaciteta stručnjaka kao i unaprjeđenje međuresorne suradnje u području prevencije i zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, koje će se provoditi kroz stručna usavršavanja stručnjaka svih sustava koja postupaju po nasilju u obitelji. Vlada Republike Hrvatske je 19. lipnja 2019. godine donijela novi Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji. U navedenom Protokolu, u dijelu koji se odnosi na centre za socijalnu skrb u točki 9. jasno su definirana postupanja centra za socijalnu skrb u situaciji kada je dijete žrtva nasilja u obitelji, u situacijama kada postoji sumnja da je počinjeno nasilje nad djetetom ili nasilje kojem je svjedočilo dijete. Sukladno Obiteljskom zakonu, koji uređuje zaštitu prava i dobrobiti djeteta i Pravilnikom o mjerama zaštite prava i dobrobiti djeteta (Narodne novine, broj 123/15), stručni tim centra za socijalnu skrb dužan je bez odgode stupiti u kontakt s djetetom i obitelji, izraditi specifičnu procjenu ugroženosti/sigurnosti djeteta primjenjujući odgovarajuće instrumente socijalnog rada te pribaviti podatke i mišljenja drugih tijela i u skladu s navedenim donijeti zaključak o potrebi poduzimanja mjera za zaštitu prava i dobrobiti djeteta.

U dijelu Izvješća pod točkom 2.5. „Socijalna i ekonomska prava“ na stranici 86 vezano uz navod da Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17 i 98/19) nisu predviđene usluge vezane uz rješavanje dječjeg siromaštva, Vlada Republika Hrvatska ističe da se zaštita djece u siromašnim obiteljima i u obiteljima u riziku od siromaštva, u sustavu socijalne skrbi postiže, između ostalog, novčanim naknadama koje su propisane Zakonom o socijalnoj skrbi. Osim zajamčene minimalne naknade koja se priznaje obiteljima bez dovoljno sredstava za uzdržavanje, naknada za troškove stanovanja (koju ostvaruju korisnici zajamčene minimalne naknade) može se sukladno članku 42. stavku 1. Zakona o socijalnoj skrbi odobriti i do iznosa zajamčene minimalne naknade kada se po mišljenju centra za socijalnu skrb samo na taj način može izbjeći odvajanje djece od roditelja. Nadalje, kao podršku u obrazovanju djeci u siromaštvu ili riziku od siromaštva, Zakon o socijalnoj skrbi propisuje naknadu za redovito studiranje, naknadu za troškove smještaja u učeničkom domu te naknadu za troškove prijevoza.

U dijelu Izvješća pod istom točkom na stranici 87 i 88 vezano uz zaštitu socijalnih prava, Vlada Republike Hrvatske ističe da u predmetima koji se vode u skladu s Uredbama Europske unije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, u području obiteljskih davanja, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje razmjenjuje informacije potrebne za donošenje odluka o pravu na davanja s nadležnim ustanovama u drugim državama članicama Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i/ili Švicarskoj konfederaciji. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje dugi niz godina poduzima određene mjere i aktivnosti kako bi se suradnja s drugim državama unaprijedila i smanjilo trajanje konkretnih postupaka, a radi brže i djelotvornije suradnje ustanova nadležnih za provedbu postupaka koordinacije sustava socijalne sigurnosti, od 1. srpnja 2019. godine na razini Europske unije uspostavljen je sustav elektroničke razmjene podataka (*Electronic Exchange of Social Security Informations, EESSI*).

Vezano uz dugotrajnost postupaka u kojima se odlučuje o pravima na doplatak za djecu s oštećenjem zdravlja, Vlada Republike Hrvatske ističe kako od 2015. godine postupak vještačenja provodi Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, na temelju podnesenog zahtjeva te duljina trajanja postupka vještačenja izravno utječe na trajanje upravnog postupka. Zavod je propisao pravila vještačenja i postupanja u

slučaju vještačenja oštećenja zdravlja djece te nastoji skratiti trajanje postupka kada se utvrđuje oštećenje zdravlja djece. Također, korisnici doplatka za djecu koji zahtjev podnose za djecu s utvrđenim oštećenjem zdravlja, težim ili teškim invaliditetom te navedeni korisnici imaju prioritet u rješavanju.

Vežano uz navod koji se odnosi na nedostatne upute i informacije o pravima, Vlada Republike Hrvatske ističe kako su na mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (www.mirovinsko.hr) navedeni uvjeti za stjecanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, informacije o postupku ostvarivanja prava te upute kako podnijeti zahtjev, tko može biti korisnik doplatka za djecu i kojoj djeci pripada doplatak. Također su objavljeni svi propisi koje se primjenjuju pri rješavanju o pravima na doplatak za djecu te informacijama u vezi s njihovom provedbom, važnim dokumentima koje donosi stručna služba Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i tiskanica zahtjeva za ostvarivanje prava. Osim toga, objavljeni su i svi kontakti putem kojih se mogu dobiti opći pravni savjeti kao i informacije o stanju predmeta u kojima je pokrenut postupak ostvarivanja prava.

U dijelu Izvješća pod istom točkom podtočkom 2.5.1. „Socijalna prava“ na stranici 89, u dijelu Izvješća pod točkom 2.9. „Diskriminacija“ na stranici 143 i u dijelu Izvješća pod točkom 6.3. „Imovinska prava“ na stranici 214 vežano uz ostvarivanje prava na doplatak za djecu, Vlada Republike Hrvatske ističe da podizanje i odgoj djece stvaraju brojne troškove za roditelje i skrbnike, a potpore za djecu služe za podmirenje samo dijela tih troškova. Potporama za djecu zapravo se preraspodjelom dohotka ublažavaju razlike u životnom standardu između kućanstava bez djece i onih s djecom. Doplatak za djecu novčana je potpora koja se iz Državnog proračuna isplaćuje kućanstvima s djecom koja ispunjavaju uvjet dohodovnog cenzusa te su njime propisani uvjeti pod kojim se ostvaruje doplatak za dijete koje se redovito školuje i ostale kategorije. Trenutno propisane, dodatne kriterije za ostvarivanje prava na doplatak za dijete koje je navršilo 15 godina i pohađa osnovnu školu (kasniji upis u prvi razred osnovne škole ili gubitak razreda iz zdravstvenih razloga odnosno duže bolesti), smatra se opravdanima.

Vežano uz dodatak kojeg ostvaruju korisnici doplatka za djecu, odnosno pronatalitetnog dodatka, u iznosu po 500,00 kuna za treće i četvrto dijete u skladu s člankom 18. važećeg Zakona o doplatku za djecu (Narodne novine, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18), Vlada Republike Hrvatske smatra da se na postojeći način pruža dodatna pomoć obitelji u pojačanoj brizi o djeci i podizanju socijalne sigurnosti obitelji s uzdržavanom djecom. Ovaj dodatak ostvaruje se temeljem utvrđene činjenice broja djece za koju prima pravo na doplatak za djecu, a ne temeljem činjenice broja rođene djece. To znači da se korisniku na ukupnu svotu doplatka dodaje iznos od 500,00 kuna ako koristi doplatak za troje, odnosno 1.000,00 kuna ako koristi doplatak za četvero djece. Izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu iz 2018. godine, dohodovni cenzus za ostvarivanje prava na doplatak za djecu po članu kućanstva povećan je s 50% na 70% proračunske osnovice, tj. na iznos od 2.328,20 kuna te se sukladno tome izmijenio dohodovni cenzus temeljem kojeg se utvrđuje pojedinačni iznos doplatka za djecu u okviru treće cenzusne grupe. Ova mjera bila je predviđena i Nacionalnim programom reformi za 2018. godinu te su ju podržali, između ostalog i predstavnici socijalnih partnera - predstavnici sindikalnih središnjica te Hrvatska udruga poslodavaca. Činjenica je da je stvoren okvir za potencijalno znatno veći broj korisnika i djece od onih koji su podneseni za ostvarivanje prava u drugoj polovici 2018. godine te su zaustavljeni negativni trendovi.

Vežano uz različita socijalna prava, Vlada Republike Hrvatske smatra da svako mijenjanje uvjeta ostvarivanja pojedinih prava te uvođenje novih mjera mora biti rezultat analize i prethodne procjene učinaka, uz osiguranje proračunskih sredstava za njihovu kontinuiranu provedbu. Prilikom izrade novog zakona s ciljem unapređenja zakonske regulative u području doplatka za djecu razmotrit će se sva otvorena pitanja pa tako i ona vezana uz ostvarivanje prava pojedinih skupina korisnika.

U dijelu Izvješća pod istom točkom i podtočkom na stranici 91 vezano uz predloženo osiguranje bolje informiranosti roditelja djece s teškoćama u razvoju o načinima i uvjetima ostvarivanja prava iz sustava socijalne skrbi, Vlada Republike Hrvatske ističe da se prava iz sustava socijalne skrbi ostvaruju u centru za socijalnu skrb koji rješava u prvom stupnju u području socijalne skrbi. Roditelji djece s teškoćama u razvoju mogu se s punim povjerenjem obratiti stručnim radnicima nadležnog centra za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta, koji će obaviti inicijalnu procjenu potreba, dati cjelovite informacije o mogućnostima zadovoljavanja potreba i ostvarivanja prava kroz sustav socijalne skrbi te izvan tog sustava kroz mrežu socijalnih usluga u lokalnoj zajednici. Nadalje, u svrhu zaštite djeteta s teškoćama u razvoju, a nakon utvrđenih svih potrebnih činjenica, stručni radnici centra za socijalnu skrb poduzimaju sve raspoložive mjere i aktivnosti u skladu sa zakonskim propisima. Centri za socijalnu skrb uglavnom imaju i tiskane materijale sa svim potrebnim informacijama, a koji su dostupni na prijemnim uredima centara. Također, udruge koje okupljaju roditelje djece s teškoćama u razvoju kao jednu od svojih djelatnosti imaju informiranje svojih članova o svim pravima koja mogu ostvariti. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku kontinuirano komunicira sa svim zainteresiranim roditeljima putem e-maila, telefona i osobno te pruža informacije, daje upute i pojašnjenja vezano uz ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi.

U dijelu Izvješća pod istom točkom i podtočkom 2.5.2. „Ekonomska prava“ na stranici 96 vezano uz noćni rad maloljetnika u vremenu od 20 sati i 6 sati ujutro sljedećeg dana, a za maloljetnike u industriji u vremenu od 19 sati i 7 sati ujutro sljedećeg dana, Vlada Republike Hrvatske smatra kako je država dužna zaštititi svakog učenika od ugrožavanja bilo koje vrste rizika tijekom izvođenja nastave, neovisno izvodi li se ona u školi ili kod poslodavca te je li riječ o maloljetnom ili punoljetnom učeniku. Također, Vlada Republike Hrvatske ističe kako nije točan navod da je Zakonom o strukovnom obrazovanju ukinuta propisana zabrana noćnog rada učenika od 20 do 22 sata definirana Zakonom o radu, bez donesenih pratećih mehanizama zaštite djece. Članak 29. stavak 1., 5. i 7. Zakona o strukovnom obrazovanju (Narodne novine, br. 30/09, 24/10, 22/13 i 25/18) propisuje da se na izvođenje praktične nastave i vježbi primjenjuju odredbe navedenog Zakona i propisa koji iz njega proizlaze. Maloljetnim redovitim polaznicima praktična nastava i vježbe organiziraju se u vremenu od 6 do 22 sata i ne smiju trajati dulje od osam sati dnevno. U provedbi praktične nastave i vježbi osiguravaju se propisane mjere zaštite na radu i mjere sigurnosti sukladno posebnim propisima, kao i odgovarajuća primjena posebnih propisa kojima se uređuju poslovi koje ne smije obavljati maloljetnik. Jedinstvenim popisom zdravstvenih zahtjeva srednjoškolskih obrazovnih programa u svrhu upisa u I. razred srednje škole utvrđene su smjernice o zdravstvenim zahtjevima za upis u srednjoškolske programe obrazovanja/strukovne kurikulume za stjecanje kvalifikacije, s obrazloženjem za svaki pojedini program/kurikulum, prema čemu svaki učenik ima individualan pristup pri procjeni zdravstvenih i ostalih sposobnosti od nadležnog tima za profesionalno usmjerenje, odnosno nadležnih liječnika školske medicine ili medicine rada. Dokument je dostupan na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti i obrazovanja te na mrežnim stranicama drugih ustanova nadležnih za odgoj i obrazovanje, profesionalno usmjerenje, zdravstvenu zaštitu djece i mladih te za njihovo savjetovanje. Između ostalih,

namijenjen je i učenicima i njihovim roditeljima/skrbnicima da prilikom izbora obrazovnih programa dobiju potpunu informaciju o tome koji bi im program mogao pružiti najveće moguće izgleda za buduće zaposlenje. Nastavnim planovima i programima, odnosno strukovnim kurikulumima koji se temelje na standardima zanimanja i standardima kvalifikacija, propisani su ciljevi obrazovanja/ishodi učenja koje učenici moraju steći tijekom obrazovanja. Navedeni dokumenti pružaju informacije o specifičnim, relevantnim podacima iz područja zaštite na radu, uvjetima rada te radnom okruženju. Dostupni su na mrežnim stranicama Narodnih novina ili na mrežnim stranicama Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih te na mrežnim stranicama školskih ustanova koje ih izvode. Zaključno, velika većina učenika obavlja praktičnu nastavu kod poslodavca tijekom dana, sukladno propisima te zahtjevima izabranog programa obrazovanja/strukovnog kurikuluma. Učenici koji su izabrali program obrazovanja/strukovni kurikulum u području ugostiteljstva, zdravstva i slično, tijekom prvih godina obrazovanja propisane ishode učenja stječu u školskim praktikumima. Praktična znanja i vještine kod poslodavca stječu uglavnom od drugog ili trećeg razreda srednje škole. Jedan dio učenika strukovnih škola do tada je već punoljetan. Školske ustanove su nadležne da u suradnji s poslodavcima osiguraju svim učenicima obavljanje praktične nastave/stručne prakse na siguran način sukladno važećim propisima iz sustava odgoja i obrazovanja, rada i zdravstvene zaštite, što uključuje i propise iz područja prava djeteta.

U dijelu Izvješća pod točkom 2.6. „Kulturna prava, slobodno vrijeme i sport“ na stranici 107, 111 i 112, u dijelu Izvješća pod točkom 5.5. „Slobodno vrijeme“ na stranici 201 i u dijelu Izvješća pod točkom 7.8. „Dječje igraonice“ na stranici 232 i 233, vezano uz prijedlog za donošenje propisa kojim bi se uredio rad dječjih igraonica, Vlada Republike Hrvatske ističe da pitanje igraonica za djecu zahtijeva multidisciplinarni pristup, kao i da je nužno provesti međuresorne konzultacije kako bi jasno definirali mjere koje je nužno poduzeti i način na koji će se regulirati rad igraonica i definirati odgovarajući kontrolni mehanizmi. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Ministarstvo znanosti i obrazovanja održali su više zajedničkih sastanaka na kojima je između ostalog zaključeno da je sadržaj rada dječjih igraonica raznolik, a sustav predškolskog odgoja je decentraliziran te bi glavni partner i u području kontrole dječjih igraonica trebala biti lokalna zajednica odnosno nadležni uredi na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Upravo iz navedenog razloga, predloženo je održavanje proširenog sastanka s nadležnim predstavnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i predstavnicima Ministarstva uprave, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta i Ureda pravobraniteljice za djecu kako bi se raspravilo o mogućnosti donošenja i primjene odgovarajućih kontrolnih mehanizama pri izdavanju odobrenja za rad igraonica, kao i praćenja rada i nadzora nad radom igraonica.

U dijelu Izvješća pod točkom 2.8. „Sigurnost, nesreće i ugrožavajuće okruženje“ na stranici 137 vezano uz onečišćenje zraka s podacima koji su temeljeni na praćenju kvalitete zraka u Republici Hrvatskoj, Vlada Republike Hrvatske ističe da je sukladno provedenim analizama nedvojbeno da je Rafinerija nafte Brod dominantni izvor onečišćenja za sumporovodik (H_2S), ali se može reći da i u onečišćenju lebdećim česticama i benzo(a)pirenu doprinosi u velikoj mjeri (35 do 40% ukupnog onečišćenja lebdećim česticama otpada na Rafineriju nafte Brod). Uvidom u podatke mjerenja tijekom 2019. godine razvidno je da su koncentracije sumporovodika nakon prestanka rada Rafinerije nafte Brod ispod graničnih vrijednosti te nema prekoračenja dnevne vrijednosti ni na jednoj od mjernih postaja, što jasno upućuje da je Rafinerija nafte Brod bila glavni izvor sumporovodika. Nadalje, razvidno je da su koncentracije benzo(a)pirena, lebdećih čestica PM_{10} i $PM_{2,5}$ nakon prestanka rada Rafinerije nafte Brod niže, ali ipak uz prekoračenje granične vrijednosti tijekom zimskih mjeseci. Ovo povećanje koncentracije karakteristično je u zimskim mjesecima zbog grijanja i

prometa. Izmjerene vrijednosti ukazuju na to da i usprkos prestanku rada Rafinerije nafte Brod za navedene onečišćujuće tvari imamo određena prekoračenja što ukazuje na to da su i pojedini izvori emisija na području grada Slavonskog Broda značajni u doprinosu onečišćenja zraka, prvenstveno izgaranje biomase u malim kućnim ložištima i cestovni promet, uz značajan doprinos daljinskog prekograničnog onečišćenja.

U dijelu Izvješća pod točkom 4.4. „Mediji i zaštita dječjih prava“ na stranici 170 vezano uz navod da i nadalje izostaje uključivanje Ministarstva znanosti i obrazovanja kroz donošenje nacionalnog kurikuluma za razvoj medijske i digitalne pismenosti, koji bi bio zajamčeni standard u svim školama, Vlada Republike Hrvatske ističe da su kompetencije iz medijske pismenosti razvidno uključene u nekoliko kurikuluma. Ministarstvo znanosti i obrazovanja je 2019. godine donijelo odluke o donošenju kurikuluma predmeta i međupredmetnih tema u kojima jesu uključene kompetencije iz medijske pismenosti.

U dijelu Izvješća pod točkom 4.6. „Djeca u pokretu“ na stranici 174 vezano uz preporuku za podizanje kvalitete života djece romske nacionalne manjine, te isticanje problema nenamjenskog trošenja socijalnih naknada, Vlada Republike Hrvatske ističe da je organizirano više međuresornih sastanaka i sastanaka Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku s predstavnicima romske nacionalne manjine, centara za socijalnu skrb na čijem području živi značajan broj pripadnika romske nacionalne manjine te predstavnika lokalne i regionalne uprave/samouprave u kojima je navedena problematika prisutna. Nakon razmjene informacija te konstruktivnih prijedloga i primjedbi, doneseni su zaključci o daljnjim aktivnostima svih relevantnih dionika u sustavu koji mogu doprinijeti kvalitetnijoj zaštiti korisnika, posebice djece. S tim u vezi dane su upute svim centrima za socijalnu skrb Međimurske i Koprivničko-križevačke županije da uspostave suradnju s nadležnim tijelom županije radi utvrđivanja koja djeca nisu uključena u obvezan program predškolske i osnovnoškolske nastave te s predškolskim i osnovnoškolskim ustanovama, radi utvrđivanja koja djeca ne pohađaju obveznu predškolsku i osnovnoškolsku nastavu u smislu da nisu uključena ili ne pohađaju bez opravdanoga razloga. Također, upućeni su da precispitaju namjensko trošenje isplaćenog iznosa zajamčene minimalne naknade te, uzimajući u obzir sve utvrđene okolnosti, ocijene potrebu isplate zajamčene minimalne naknade u cijelosti ili djelomično u naravi sukladno članku 34. stavku 2. Zakona o socijalnoj skrbi, a sve u cilju zaštite djece i smanjenja rizika od siromaštva u obitelji korisnika zajamčene minimalne naknade. Nadalje, zajamčena minimalna naknada može se djelomično izravno uplatiti obrazovnoj ustanovi na ime troška toplog obroka učenika člana kućanstva korisnika zajamčene minimalne naknade ako centar za socijalnu skrb utvrdi da postoji vjerojatnost da korisnik zajamčenu minimalnu naknadu neće koristiti za zadovoljavanje navedene potrebe. U veljači 2020. godine Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je Centru za socijalnu skrb Čakovec odobrilo zapošljavanje dva socijalna radnika. Krajem 2019. i početkom 2020. godine Centar za socijalnu skrb Čakovec je u suradnji s Međimurskom županijom započeo dogovore oko nabavke kontejnera za romska naselja i započelo se s razvijanjem koncepta „Mobilnih timova“ koji bi se bavili problemima u romskim naseljima. Iz Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) su na području Međimurske županije financirana dva projekta koja među ciljnim skupinama, između ostalih, uključuju i osobe pripadnike romske nacionalne manjine. U okviru Poziva Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza II financiran je projekt Hrvatskog crvenog križa – Gradskog društva Crvenog križa Čakovec u ukupnom iznosu od 5,08 milijuna kuna kojim su se dijelili hrana i osnovna materijalna pomoć za 14.000 najpotrebitijih osoba, među kojima su i pripadnici romske nacionalne manjine. Nadalje, u okviru Poziva Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (školska godina 2018./2019.) u provedbi je projekt

Međimurske županije u ukupnom iznosu od 1,5 milijuna kuna, kojim se osigurava besplatan školski obrok za djecu u riziku od siromaštva. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je 28. veljače 2019. godine raspisalo Poziv za prijavu projekata usmjerenih smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji socijalno osjetljivih skupina za 2018./2019. godinu u ukupnom iznosu od četiri milijuna kuna. Jedan od prioriteta u Pozivu je usmjeren smanjenju socijalne isključenosti pripadnika romske zajednice i davanje podrške pripadnicima romske zajednice te ukupno planirana vrijednost za prioritet Poziva iznosi dva milijuna kuna. Na području Grada Čakovca za dodjelu sredstava predložen je Hrvatski crveni križ – Gradsko društvo Crvenog križa Čakovec s projektom ROMA SUPPORT - Mobilni tim za podršku obiteljima, u iznosu od 340.000,00 kuna.

Vezano uz prijave organizacija civilnog društva o povredi prava djece migranata od strane policijskih službenika, Vlada Republike Hrvatske ističe da su provjereni navodi iz svih prijava o navodnoj uporabi sredstava prisile prema migrantima od strane policijskih službenika, koje je Ministarstvo unutarnjih poslova do sada zaprimilo, imajući pri tom u vidu da te prijave, u pravilu, ne sadrže dovoljno podataka potrebnih za kriminalističko istraživanje. U svim navedenim slučajevima provedene su detaljne terenske provjere i pri tom u niti jednom slučaju nije utvrđeno da su policijski službenici prema migrantima nezakonito uporabili sredstva prisile. Kod toga treba uzeti u obzir i da zbog toga što su od strane policijskih službenika spriječeni u nezakonitom ulasku u Republiku Hrvatsku ili je prema njima proveden drugi propisani postupak kojim su vraćeni u zemlju iz koje su nezakonito ušli u Republiku Hrvatsku, migranti najčešće lažno optužuju policijske službenike za nasilje, očekujući da će im takve optužbe pomoći u novom pokušaju ulaska u Republiku Hrvatsku i nastavku puta prema zemljama odredišta. Zbog osjetljivosti postupanja policije na granici, Ministarstvo unutarnjih poslova je uspostavilo aktivnu suradnju s brojim međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva za zaštitu ljudskih prava, sve u cilju unaprjeđenja postupanja u vezi sa zaštitom ljudskih prava. U tom smislu, u suradnji s UNHCR-a, Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM), Hrvatskim Crvenim križem i Hrvatskim pravnim centrom organizirane su i provedene obuke policijskih službenika na vanjskoj granici u vezi pristupa sustavu azila i zaštiti ljudskih prava migranata, pružanju hitne medicinske pomoći i zaštiti zdravlja, osnovama humanitarnog prava i slično. Uspostavljen je poseban mehanizam kontrole postupanja policije na vanjskoj granici, tzv. *Border monitoring*, kod kojeg organizacija civilnog društva ostvaruje neposredni uvid u postupanje policije prema migrantima. Ured Pučkog pravobranitelja u okviru tzv. nacionalnog preventivnog mehanizma, redovito provodi nadzor u vezi postupanja policije prema migrantima. U dosadašnjem ispitivanju navoda iz optužbi uočeno je više slučajeva lažnog prijavljivanja. Primjerice slučaj državljanina Sirije iz 2018. godine koji je lažno prijavio da ga je hrvatska policija razdvojila od njegove maloljetne kćeri, pa je propušten u Republiku Hrvatsku kako bi se istražili njegovi navodi. Isti je ubrzo pobjegao iz Republike Hrvatske, a kasnije je utvrđeno da se dijete nije niti nalazilo u njegovoj pratnji, odnosno da nije niti napustilo Libanon. Drugi značajniji slučaj je lažna optužba iz novinarskog članka pod nazivom „Željezo se kuje dok je vruće“ iz 2019. godine, da je hrvatska policija nanijela migrantu povredu, a nedavni slučaj migranta s teškim opekotinama potkoljenice je potvrdio da se zapravo radi o obrascu međusobnog obračunavanja među migrantskom populacijom, osobito između državljanina Afganistana i Pakistana. Ministarstvo unutarnjih poslova temeljito ispituje sve navode o neprofesionalnom postupanju policije, koji često ne sadrže dovoljno informacija koje je moguće provjeriti, a u slučaju sumnje da je počinjeno kazneno djelo obavještava se državno odvjetništvo koje provodi postupanje iz svoje nadležnosti. Također, Vlada Republike Hrvatske ističe da Ministarstvo unutarnjih poslova ima nultu stopu tolerancije na nezakonitu uporabu sredstava prisile od strane hrvatske policije naspram bilo koje populacije, kao i nultu stopu tolerancije nad neprocesuiranjem bilo kojeg

kaznenog djela ili prekršaja počinjenog od strane policijskih službenika. Sve dostupne informacije o mogućim navedenim optužbama o primjeni sile nad migrantima ili činjenju kaznenih djela na štetu migranata Ministarstvo unutarnjih poslova u svakom pojedinom slučaju pomno provjerava.

Vezano uz navod da je detencija djece protivna najboljem interesu djeteta i da treba osigurati alternativu takve detencije, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Zakon o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20) usklađen s člankom 17. Direktive 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom koja utvrđuje uvjete za ograničenje slobode kretanja maloljetnika i obitelji s djecom.

U dijelu Izvješća pod točkom 4.6. „Djeca u pokretu“ na stranici 175 i 176 vezano uz prihvata djece stranih državljana bez pratnje zakonskog zastupnika, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku 16. rujna 2019. godine donijelo odluku u kojoj se određuju dvije kontakt točke za prihvata djece bez pratnje-stranih državljana starijih od 14 godina, u dvije ustanove, a u slučaju priljeva većeg broja djece bez pratnje moguće je djecu smjestiti i u druge ustanove sukladno potrebama. Navedenih 40-ero djece bez pratnje koje se zateklo na području sjeverne Hrvatske, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je uspješno zbrinulo u ustanove socijalne skrbi gdje su zadovoljene njihove potrebe. Određivanje dvije kontakt točke predstavljaju odlučnost Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u kreiranju sveobuhvatnije skrbi za ovu skupinu ranjive djece. Kontakt točke olakšavaju ubrzano zbrinjavanje djece jer nije potrebno tražiti smještaj po ustanovama. Sustav socijalne skrbi vezano uz djecu bez pratnje u fazi je planiranja aktivnosti koje će se financirati iz novog programskog razdoblja Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF), iz kojega se dosad nisu mogle financirati aktivnosti za skrb djeci bez pratnje. Djeca bez pratnje zbrinuta su u ustanove koja pružaju skrb i djeci hrvatske nacionalnosti. Nakon proteka tri mjeseca u kontakt točki za dijete bez pratnje donosi se odluka o trajnijoj skrbi za djecu bez pratnje bilo da je riječ o spajanju s obitelji bilo smještaj kod pružatelja usluga i integracija u hrvatsko društvo. Osnivanje specijalizirane ustanove za djecu bez pratnje potencijalno bi predstavljalo rizik da se djecu bez pratnje „getoizira“ što nikako nije njihov interes niti postoji potreba za navedenom ustanovom obzirom da se mali broj djece bez pratnje odluči na ostanak u Republici Hrvatskoj.

Vezano uz nedostatak stručnjaka upoznatih s Protokolom o postupanju prema djeci bez pratnje i specifičnim alatima za rad s ovom skupinom djece, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku zajedno s ostalim dionicima u sustavu u području djece bez pratnje, a na inicijativu UNHCR Hrvatska organiziralo i provelo edukaciju stručnih radnika u sustavu socijalne skrbi i policijskih službenika koji su u direktnom radu s djecom bez pratnje, o čemu je i pravobraniteljica za djecu pisala u ovom Izvješću. Dakle, stručnim radnicima zaposlenima u ustanovama socijalne skrbi koji rade s djecom bez pratnje kao i posebnim skrbnicima/skrbnicima, organiziraju se radionice i predavanja po pitanju postupanja prema Protokolu o postupanju prema djeci bez pratnje. Edukacije se planiraju provoditi i nadalje za ostala područja Protokola o čemu je pravobraniteljica upoznata jer i sama sudjeluje u navedenim edukacijama. Nadalje, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je u pripremi aktivnosti koje će se financirati iz novog financijskog razdoblja za AMIF u kojem se također planira jačanje kompetencija stručnih radnika koji rade s djecom bez pratnje i njihovih supervizija. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku prati problematiku djece bez pratnje i kontinuirano pruža stručnu podršku stručnim radnicima centara za socijalnu skrb i

ustanova u kojima su smještena djeca strani državljani bez pratnje zakonskog zastupnika te redovito upućuje preporuke o postupanjima s ciljem bolje zaštite djece bez pratnje.

Vežano uz navod kako centri za socijalnu skrb djeci bez pratnje uglavnom imenuju posebne skrbnike iz redova zaposlenika centra za socijalnu skrb te iz redova zaposlenika ustanova socijalne skrbi u koje su djeca bez pratnje smještena, Vlada Republike Hrvatske ističe da je skrbništvo propisano Obiteljskim zakonom. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je uložilo velike napore i postignut je napredak u imenovanju posebnih skrbnika djeci bez pratnje. Zakonom nije predviđena profesionalizacija skrbništva. Imenovanim posebnim skrbnicima pruža se podrška i za svoj rad mogu primati naknadu sukladno Pravilniku o visini iznosa i načinu isplate naknade za skrbnika (Narodne novine, broj 5/14).

U dijelu Izvješća pod istom točkom na stranici 176 navodi se kako je i dalje aktualan problem nepodudarnosti statističkih podataka o broju djece bez pratnje između tijela koja bi im trebala pružiti zaštitu pa se ne raspoložuje točnim podatkom o broju djece bez pratnje u Republici Hrvatskoj. S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske ističe kako službenici Službe za međunarodnu zaštitu Ministarstva unutarnjih poslova u postupku odobrenja međunarodne zaštite tražiteljima - djeci bez pratnje postupaju u skladu s odredbama Protokola o postupanju prema djeci bez pratnje te se vode načelom najboljeg interesa djeteta. Ako se u postupku odobrenja međunarodne zaštite sumnja u starosnu dob djeteta bez pratnje, provodi se postupak procjene starosne dobi na temelju dostupnih podataka o djetetu, uključujući stručna mišljenja osoba uključenih u rad s djecom, poput skrbnika. Vežano uz problem nepodudarnosti statističkih podataka o broju djece bez pratnje, Vlada Republike Hrvatske napominje kako takvom zaključivanju, na temelju usporedbe podataka Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i centara za socijalnu skrb o izdanim rješenjima posebnih skrbnika za djecu bez pratnje s podacima Ministarstva unutarnjih poslova o broju djece bez pratnje - tražitelja međunarodne zaštite, treba pristupiti s oprezom. Naime, Uprava za imigraciju, državljanstvo i upravne poslove Ministarstva unutarnjih poslova vodi, između ostalog, službene evidencije o broju tražitelja međunarodne zaštite - maloljetnika bez pratnje, te ne raspoložuje informacijama kojim kategorijama stranaca - maloljetnika bez pratnje, centri za socijalnu skrb donose rješenja o imenovanju posebnih skrbnika (primjerice radi li se o maloljetnicima na nezakonitom boravku koji nisu podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu). Sustav socijalne skrbi vodi podatke koji se odnose na imenovanja posebnih skrbnika/skrbnika kao i evidenciju sinještaja, što je u nadležnosti sustava socijalne skrbi. Izvori podataka koje vode državna tijela su različiti. Za jedno dijete bez pratnje može biti imenovano nekoliko posebnih skrbnika, ovisno za koju radnju je imenovan te sukladno izvoru podataka nikako se navedeni podaci ne mogu poklapati.

U dijelu Izvješća pod istom točkom na stranici 177 navodi se da je pravo na spajanje obitelji djece bez pratnje kojima je odobrena međunarodna zaštita u praksi teško izvedivo budući da članovi obitelji djeteta koji se nalaze u zemlji podrijetla moraju imati financijska sredstva, valjane putne isprave, mogućnost izlaska iz svoje zemlje te vizu za ulazak u Republiku Hrvatsku. S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske ističe da su odredbe Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20) kojima je propisano odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji s osobom koja ima međunarodnu zaštitu usklađene s Direktivom Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. godine o pravu na spajanje obitelji. Slijedom navedenoga, člankom 58. Zakona o strancima propisano je da član uže obitelji državljanina treće zemlje kojem je odobrena međunarodna zaštita sukladno odredbama posebnog propisa kojim se regulira međunarodna zaštita, za odobrenje privremenog

boravka u svrhu spajanja obitelji ne mora prilagati dokaz o sredstvima za uzdržavanje niti dokaz o zdravstvenom osiguranju, već samo valjanu stranu putnu ispravu i dokaz o postojanju obiteljskog odnosa. Budući da u praksi postoje državljani trećih zemalja koji nemaju valjanu stranu putnu ispravu, Zakonom o strancima je također propisano da se tim osobama zahtjev za prvi privremeni boravak neće odbiti, već će im se privremeni boravak odobriti u obliku rješenja.

U dijelu Izvješća pod istom točkom na stranici 178 u „Prijedlozima za poboljšanja“, između ostalog, navodi se da je potrebno provesti dodatne organizacijske aktivnosti kako bi se stvorili uvjeti za smještaj djece bez pratnje u udomiteljske obitelji. S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske ističe da je člankom 14. stavkom 5. Zakona o udomiteljstvu propisano da osoba koja je u zahtjevu za obavljanje tradicionalnog udomiteljstva iskazala interes za privremeni smještaj djeteta i mlade punoljetne osobe s problemima u ponašanju ili smještaj djeteta stranog državljanina koje se zatekne na teritoriju Republike Hrvatske bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe koja je odgovorna skrbiti se o njemu (u daljnjem tekstu: dijete bez pratnje), mora imati posebna znanja i vještine za skrb o ovim korisnicima i obvezna je završiti dodatno osposobljavanje. U skladu s navedenim, člankom 17. Pravilnika o načinu i trajanju osposobljavanja i dodatnog usavršavanja udomitelja (Narodne novine, broj 63/19), propisan je sadržaj predmetnog osposobljavanja (međunarodni i nacionalni zakonodavni okvir, posebno skrbništvo, djeca u migracijama, interkulturalizam i interkulturalne kompetencije u skrbi djeteta bez pratnje, procjena vlastite kulturalne osjetljivosti i uvjerenja kod udomitelja, specifične potrebe djece u odnosu na njihovo porijeklo, specifičnosti žrtava trgovanja ljudima, odgoj djece u drugačijem etničkom okruženju uz očuvanje njegove etničke pripadnosti, te planiranje, priprema i specifičnosti izlaska iz skrbi djece bez pratnje), a člankom 4. istog Pravilnika način provođenja i trajanje. Kako bi se ujednačila provedba istog temeljem ranije spomenutog Sporazuma o suradnji Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i UNICEF-a, a uz suradnju s Hrvatskom udrugom socijalnih radnika, razvijen je edukativni materijal osposobljavanja za udomitelje za djecu bez pratnje koji se provodi u postupku za donošenje rješenja o dozvoli za obavljanje udomiteljstva.

U dijelu Izvješća pod točkom 5.1. „Obrazovanje“ na stranici 194 vezano uz uskratu zapošljavanja kuharice u Osnovnoj školi dr. Ivana Novaka u Macincu, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Ministarstvo znanosti i obrazovanja odobrilo zahtjev navedene škole iz 2019. godine.

U dijelu Izvješća pod točkom 5.12. „Ostalo“ na stranici 208 vezano uz suradnju organizacija civilnog društva i predstavnika nadležnih državnih tijela u području prava djece, Vlada Republike Hrvatske ističe da Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, kao koordinacijsko tijelo, nastavlja prikupljati podatke nadležnih tijela o financijskim sredstvima predviđenima za ostvarivanje prava djece. Namjera je u predstojećem razdoblju obvezu sastavljanja dječjeg proračuna odnosno godišnjeg izvještaja o izvršenju dječjeg proračuna proširiti i na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihove proračunske korisnike. U tom cilju u narednom razdoblju izradit će se Metodološki priručnik za izradu dječjeg proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kojim će se dati uputa i pripadajući obrasci, te potaknuti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na sastavljanje dječjeg proračuna, odnosno podnošenje godišnjih izvještaja o planiranim i utrošenim sredstvima namijenjenim za ostvarivanje dječjih prava.

U dijelu Izvješća pod točkom 6.3. „Imovinska prava“ na stranici 213 vezano uz način isplate obiteljskih mirovina kada postoji više korisnika obiteljske mirovine, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine,

br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19) mirovina jedinstvena cjelina, čija se svota izračunava tako da se osobni bodovi pomnože s mirovinskim faktorom i aktualnom vrijednošću mirovine. Mirovinski faktor za određivanje obiteljske mirovine ovisi o broju korisnika obiteljske mirovine te o kojem članu obitelji s pravom na mirovinu se radi, a svota se izračunava bez određivanja dijelova, osim u slučaju kada članovi obitelji koji ostvaruju pravo na obiteljsku mirovinu žive odvojeno.

U dijelu Izvješća pod točkom 6.8. „Ostalo“ na stranici 220, navodi se da su u postupku javnog savjetovanja o Zakonu o strancima, Ministarstvu unutarnjih poslova upućeni prijedlozi za zaštitu i unapređenje položaja djece državljana trećih zemalja i osobama koje o njima skrbe. S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske ističe da su svi dostavljeni prijedlozi s pažnjom pročitani, te su posebno obrazloženi razlozi iz kojih neki od prijedloga nisu prihvaćeni te su odgovori na sve primjedbe dostavljeni pravobraniteljici za djecu.

U dijelu Izvješća u poglavlju 12. „Ustroj i financijsko poslovanje“ navedeno je kako je proračun Ureda pravobraniteljice za djecu u 2019. godini iznosio 5.659.154 kuna, a izvršenje s 5.588.650,48 kuna što predstavlja 98,75% planiranih rashoda. Rashodi na aktivnosti A739000 Zaštita, praćenje i promicanje prava djece planirani su u iznosu od 5.529.155 kuna te izvršeni u iznosu od 5.468.991,26 kuna (98,91%). Rashodi na projektu K739001 Informatizacija ureda planirani su u iznosu od 52.206 kuna te izvršeni u iznosu od 52.194,74 kune. Za tekući projekt T739011 Stanje prava djece u Republici Hrvatskoj - perspektiva, postignuća i izazovi pravobranitelja za djecu (evaluacija i strategija) bilo je planirano 77.793 kune dok je izvršeno 67.464,48 kuna (86,72%). Vlada Republike Hrvatske ističe kako je uvidom u podatke sustava Državne riznice utvrđeno da su financijski pokazatelji o planiranim i utrošenim sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019. godinu vezani uz sredstva za rad pravobraniteljice, prikazani u predmetnom Izvješću u dijelu 12. Ustroj i financijsko poslovanje, u skladu s podacima Ministarstva financija.

U vezi dostavljene Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2019. godinu i pripadajućeg Upitnika o fiskalnoj odgovornosti napominjemo kako je člankom 35. stavkom 3. Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine, broj 111/18) propisano da čelnici obveznika koji su izravno odgovorni Hrvatskome saboru dostavljaju Izjavu i druge akte iz članka 34. stavka 4. Zakona za prethodnu godinu, radi provjere njihova sadržaja. Pravobraniteljica za djecu je postupila sukladno obvezi koju ima temeljem Zakona o fiskalnoj odgovornosti i Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, broj 95/19) te je uz Izvješće o radu za 2019. godinu dostavila i Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2019. godinu, odnosno popunjen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti temeljem kojeg je dostavila obrazac Izjave.

Pravobraniteljica za djecu nije u obvezi sastaviti Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2019. godini jer nije obvezna imati ustrojenu unutarnju reviziju. Vlada Republike Hrvatske napominje kako Ministarstvo financija prethodno navedeno mišljenje u svezi Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2019. godinu i pripadajućeg Upitnika o fiskalnoj odgovornosti daje isključivo temeljem dostavljene dokumentacije uz Izvješće o radu pravobraniteljice za djecu dok provjeru sadržaja provodi mjerodavno tijelo kako je prethodno navedeno.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila izv. prof. dr. sc. Vesnu Bedeković, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Mariju Pletikosu.

Margaretu Mađerić i Ivicu Bošnjaka, državne tajnike u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Žarka Katića, državnog tajnika u Ministarstvu unutarnjih poslova, dr. sc. Kristiana Turkalja i Juru Martinovića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te prof. dr. sc. Ivanu Franić, državnu tajnicu u Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković